

[Bindslev.]

venstre, paa denne Maade, som det skete ved Kanslergadeforliget, kunde lade sig forlede til at forraade den fælles oppositionelle Politik, ræsonnerede vi dengang: Hvad Nytte har vi saa haft af Landstinget i dets gamle Form? Var det saa ikke en Tanke at søge en mere rationel Forfatning gennemført, medens vi endnu gennem den teoretiske Magt i Landstinget havde Mulighed for at sætte Præg paa den nye Forfatning? Det var Tanker som disse, der laa til Grund for det Mandat, min Ven og Partifælle, det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft, havde, da han paa egne og Meningsfællers Vegne i Maj Maaned 1933 gav Udtryk for sine Forfatningstanker.

Med andre Ord, fremmed for Tanken om en Forfatningsændring er jeg i og for sig ikke, men dermed er dog ikke, som det let vil begribes, givet, at jeg derfor skulde føle mig moralsk bundet til paa et hvilket som helst Tidspunkt at stemme for et hvilket som helst Forslag til ny Grundlov.

Dertil kommer, at jeg i Dybet af mit Sind er en erklæret Tilhænger af den Tanke, som min Ven og Meningsfælle, det ærede Medlem Hr. Kristen Amby, vistnok først har givet Udtryk for, naar han har sagt noget lignende som, at politisk Kultur blandt andet kendes paa, at man ikke hvert andet Øjeblik skifter Forfatning. Og 25 Aar er i en Stats Liv et meget kort Spand af Tid, saa kort, at selve Tanken om den politiske Kultur i denne Sammenhæng nok kunde mane til, at man ikke alt for hastigt og alt for snart greb til at ændre Forfatning.

Jeg for mit Vedkommende har, for øvrigt i god Overensstemmelse med, hvad man Gang paa Gang har set inden for engelsk Parlamentarisme, mere været Tilhænger af at ændre Forfatningsskik end af at ændre Forfatning. Jeg tror, at det ikke mindst i urolige Tider er af uvurderlig Værdi, at man længst muligt bevarer de gamle Institutioner, og jeg ser i den Holdning, som man fra Socialdemokratiets Side har indtaget ved Gennemførelsen af denne Forfatning, i Virkeligheden en Erkendelse af Rigtigheden af det Synspunkt, det gode konservative Synspunkt, som jeg her tager til Orde for. Thi hvorledes skal man ellers forklare sig, at man fra socialdemokratisk Side med Faner og klingende Spil, om jeg saa maa sige, nu gaar ind for Kongedømmet? — hvor man tidligere med andre Faner og med et noget andet Spil er gaaet ind for Republik! Det er selvfølgelig ikke, fordi man har omvendt sig til Forstaaelse af

Kongedømmet, saaledes som vi Konservative forstaa det.

Det er, fordi man har begrebet — og jeg tror, Statsministeren ved given Lejlighed har udtrykt noget i den Retning, som jeg her vil sige —, at Kongedømmet har vist sig at være et bedre Værn for Folkestyret, for Demokratiet, som man udtrykker det, end Republikken; med andre Ord, at Kongedømmet som Statsidé har vist Evne til at bevare Stabiliteten i Samfundet bedre end Republikken. Da man altsaa fra socialdemokratisk Side gaar ind for denne konservative Statsbetragtning, vil man formentlig ikke tage mig det ilde op, at jeg fører denne Tanke videre og mener, at denne Stabilitetsidé maaske dog ogsaa kunde have nogen Værdi, hvor det drejede sig om Forfatningen som saadan i sin Helhed. Jeg vil gerne pege paa, at den Idé, som mit Partis Formand, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, allerede for mange Aar siden har gjort sig til Talsmand for, nemlig at man burde indføre den Forfatningsskik, at Landstinget i Tilfælde af Tvist mellem de to Kamre burde bøje sig for en Folketingsafgørelse efter et afholdt Folketingsvalg — at denne Tanke i sig selv indeholdt et Korrektiv, der i og for sig burde og kunde være tilstrækkeligt til at opnaa den Balance, man har tilstræbt fra saa mange Sider, og til at rette den Fejl, som har eksisteret i samtlige Skikkelser af vor Grundlov.

Jeg vil i denne Forbindelse pege paa, at man jo fra konservativ Side i Landstinget i givet Tilfælde har praktiseret denne Idé, et Udtryk for, at man naturligvis ogsaa vilde have været villig til at fortsætte en saadan Linie.

Trods dette, at jeg altsaa ud fra Stabilitetsprincippet, Ligevægts- og Balanceprincippet, egentlig ikke havde ment, det vilde være paakrævet paa det nuværende Tidspunkt at skride til nogen Forfatningsændring, betyder det naturligvis ikke, at jeg under alle Omstændigheder og under andre Omstændigheder vilde modsætte mig en saadan Mulighed. Naar jeg ikke desto mindre ikke mener at kunne give det foreliggende Forslag min Stemme, skyldes det dels, at jeg anser Tidspunktet for at være forkert, og dels at Indholdet som Helhed ikke tilfredsstiller mig. Med Hensyn til Tidspunktet vil jeg gerne sige, at den, der har en lille Smule Føling med, hvad Vælgerne tænker, ikke kan være i Tvivl om, at denne Grundlov gennemføres under en almindelig Interesseløshed fra Befolkningens Side. Man føler det ikke som noget,